

ת"פ 55142/04/15 - מדינת ישראל נגד דוד חי חסדאי, חנן אריה פרומן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 55142-04-15 מדינת ישראל נ' חסדאי(עצור
בפיקוח) ואח'

המאשימה	בפני בעניין: כבוד השופט ד"ר אוהד גורדון מדינת ישראל על-ידי פרקליטות מחוז ירושלים - עו"ד א' גולדשטיין
הנאשמים	נגד 1. דוד חי חסדאי ע"י ב"כ עו"ד ע' קיזר 2. חנן אריה פרומן ע"י ב"כ עו"ד י' בם

גזר דין

רקע

1. בהכרעת דין מיום 29.6.16, שניתנה לאחר ניהול הוכחות, הורשע כל אחד מן הנאשמים בעבירה של הכנת עבירה בחומרים מסוכנים, לפי סעיף 497 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). הנאשם 2 הורשע, בנוסף, בעבירה של הכשלת שוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין. הנאשם 1 זוכה מעבירה נוספת שיוחסה לו בכתב האישום, של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין.
2. לפי העובדות שנקבעו בהכרעת הדין, ביום 17.4.15 סביב השעה 2 לפנות בוקר שהו הנאשמים יחד עם אחר (להלן: "האחר") ברכבו של הנאשם 2, שחנה כשהוא מונע ברחוב בשכונת רמות, במיקום הקרוב לעמק ("ואדי") המפריד בין שכונה זו לבין הכפר בית איכסא. הנאשם 2 נהג ברכב, האחר ישב לצדו והנאשם 1 ישב במושב האחורי. ברכב החזיקו הנאשמים, בתוך שקית שהונחה על המושב לצד הנאשם 1, שלושה בקבוקים המכילים בנזין, שלושה זוגות של כפפות ותרסיס צבע. עוד החזיקו במוט ברזל ובאלה מעץ, שהונחו על רצפת הרכב. האחר נשא עמו גפרורים (להלן: "החפצים"). הנאשמים והאחר התכוונו לבצע, באמצעות החפצים האמורים, עבירה מסוג פשע או עוון. כשהבחינו בשוטרים שהתקרבו לרכב, הורידו את ראשיהם שכוסו ב"קפוצ'ונים" כדי שלא ניתן יהיה לראות את פניהם, והנאשם 2 שילב להילוך אחורי. אחד השוטרים ניגש לרכב והזדהה בפני האחר, שאז נמלט האחר בריצה מן המקום ובמקביל נמלט הנאשם 2 בריצה. בכתב האישום נטען אף כי הנאשם 1, שישב במושב האחורי, תקף שוטר נוסף שניגש אליו. לעניין זה נקבע בהכרעת הדין, כי במקביל להימלטותם של הנאשם 2 והאחר ניסה גם הנאשם 1 להימלט מהרכב, אלא שבמהלך פתיחת הדלת נתקל בשוטר הנוסף, הבין כי מדובר באיש משטרה ובעוד שהאחרון ניסה לתפוס בו, ניסה הנאשם 1 להשתחרר מאחיזתו של השוטר תוך ש"השתולל". נקבע כי נותר ספק בשאלה האם התנהלות זו עלתה כדי תקיפת השוטר, ועל כן זוכה הנאשם 1 מעבירת התקיפה (לפירוט ראו פרק ז' להכרעת הדין).

חוות הדעת שהוגשו וראיות לעונש

3. הרישום הפלילי בעניינו של הנאשם 1 (עת/1) כולל ריבוי הרשעות בעבירות שרובן מתחום הסדר הציבורי, דוגמת הפרעה לשוטר, הפרת הוראה חוקית והשתתפות בהתפרעות. הנאשם 1 ביצע בעבר גם עבירות נוספות, כהחזקת סכין, היזק לרכוש וניסיון תקיפה "סתם" וכלפי שוטרים. עבירותיו של הנאשם 1 נדונו, במקובץ, בארבעה הליכים שונים. באוקטובר 2010 נדון על ידי בית המשפט לנוער לשירות לתועלת הציבור. במרץ 2014 נדון, בגין שורת עבירות, לשמונה חודשי מאסר ולמאסר מותנה. ביוני אותה שנה נדון למאסר נוסף של ארבעה חודשים ולמאסר מותנה. בדצמבר 2015 נדון לעונש של התחייבות.
 4. הרישום הפלילי בעניינו של הנאשם 2 (עת/2) מציג הליך קודם אחד, שעסק בעבירות משנת 2011 של הפרעה לשוטר וכניסה לשטח סגור והסתיים, בהחלטה של בית המשפט לנוער ממאי 2016, בהימנעות מהרשעה.
 5. ההגנה הציגה מסמכים לעונש בעניינו של הנאשם 2, אליהם אתייחס בהמשך. עוד נשמעה עדה לעונש מטעם ההגנה, גב' איילת וידר-כהן שהיא מומחית לפסיכולוגיה ודודתו של הנאשם 2. העדה סיפרה כי התרשמה שהנאשם 2 עבר שינוי תודעתי במהלך ההליך, התבגר ומביע רצון להעלות את חייו על דרך המלך.
 6. עוד הוגשה חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם 1, שנמצא כשיר לעבודות שירות. למרות החלטה בנושא, לא הוגשה חוות דעת מקבילה בעניינו של הנאשם 2. לנוכח התוצאה העונשית אליה הגעתי, בחרתי שלא לדחות את סיום ההליך בהמתנה לחוות הדעת.
 7. בנוסף התקבלו, לקראת הטיעון לעונש, תסקירי שירות המבחן. התסקיר בעניינו של הנאשם 1 תיאר את מהלך חייו של הנאשם, שהינו בן 21, רווק וטרם מעצרו התגורר אצל הוריו. התנהגותו לאורך השנים אופיינה במרדנות, לרבות חיכוכים עם האוכלוסייה הערבית המתגוררת באזור מגוריו ועם כוחות הביטחון, וחבירה לקבוצת חברים בעלי מכנה משותף אידאולוגי שבין היתר יזמה התגרויות באוכלוסייה האמורה. על רקע זה צמחה מעורבותו הפלילית של הנאשם 1, אותה תיאר בפני שירות המבחן כנובעת מתפיסת עולמו הערכית ומקושי בהפעלת שיקול דעת. עוד סיפר כי בעבר הורחק בצווים מאזור יהודה ושומרון אך נטה להפר את הצווים, וכי קיבל פטור משירות צבאי.
- שירות המבחן הוסיף ותיאר את היכרותו עם הנאשם 1, הכוללת מספר ניסיונות טיפוליים שלא צלחו. בכלל זה נמסר כי באחד ההליכים הפסיק הנאשם 1 להגיע לשיחות טיפוליות והתרשמות גורמי המקצוע הייתה כי הבעת הרצון בטיפול מצדו אינה שלמה. עוד נמסר כי במסגרת הליכי המעצר בהליך זה ניתן צו פיקוח מעצרים לאחר שהנאשם הביע מוטיבציה בטיפול, אך בהמשך הופסקה השתתפותו בקבוצה טיפולית משנית צו מנהלי שאסר עליו לפגוש באחד ממשתתפיה, והוא נמנע מלהתייצב לפגישות פרטניות שנקבעו עבורו, לדבריו מטעמים הקשורים בפיקוח האלקטרוני. הצו הופקע לבקשת שירות המבחן שהתרשם כי לנאשם אין מוטיבציה מספקת.
- אשר לעבירה בה הורשע, נמנע הנאשם בשיחתו עם שירות המבחן מליטול אחריות על ביצועה וחזר על טענותיו, שנדחו בהכרעת הדין, לפיהן הצטרף כ"טרמפיסט" תמים לרכב הנזכר לעיל. שירות המבחן התרשם כי לנאשם 1 קשיי הסתגלות וקבלת סמכות, וכי ספג מגיל צעיר עמדות שהובילו אותו לבצע עבירות. הנאשם הביע רצון בטיפול ושירות המבחן כתב, מחד, כי התרשם שמדובר ברצון כן וכי ההליך והתנאים המגבילים מהווים גורמי סיכוי לשיקומו, ומאידך ציין שקיים פער בין הביטוי המילולי לבין יכולתו של הנאשם בפועל להתגייס לטיפול. עוד הוצגה הערכה לפיה שליחת הנאשם למאסר ללא טיפול תקשה עליו לשנות מדרכיו, והומלץ לדחות את הטיעון לעונש בחמישה חודשים כדי לתת לנאשם 1 הזדמנות להשתלב בטיפול. להמלצה זו אתייחס בהמשך.

8. גם בעניינו של הנאשם 2 הוגש תסקיר. זה הציג צעיר בן 22, המגיע מרקע משפחתי נורמטיבי ואשר גדל במושב עד לאירוע הקשור במשפחתו אשר הובילה לעזוב את המושב. מהלך זה והטלטה שנוצרה במסגרתו גרמו לנאשם 2 למשבר אמון במסד הדתי ובהמשך להפסקת לימודיו, מעבר לישיבה ולבסוף מעבר למאחזים שונים באזור השומרון תוך חבירה לאחרים בעלי תפיסה אידאולוגית משותפת. הנאשם הכחיש מעורבות בפעילות אידאולוגית קיצונית, ומסר כי הרחיק עצמו מעימותים עם גורמי חוק תוך שהציג עמדות המגנות אלימות ומעוניינות, כיום, להתרחק מחברה שולית. הנאשם 2 לא גויס לצבא בשל אי התאמה. אף הוא הכחיש בפני שירות המבחן את ביצוע העבירה בה הורשע, וחזר על הגרסה שנדחתה בהכרעת הדין. שירות המבחן הצביע על גורמי סיכון בעניינו, ובהם נטייה לצמצם ממשמעות מעורבותו בהתנהלות לא חוקית על רקע אידאולוגי וביצוע עבירות בהשפעה חברתית. מנגד, התרשם שירות המבחן כי מדובר בבחור שאינו בעל נורמות עברייניות ובעל פוטנציאל של ממש לשינוי. בכלל זה צוין רקע משפחתי נורמטיבי ותומך, ותמורה שחלה בעמדתו של הנאשם בעקבות ההליך והתנאים המגבילים. כיום מביע הנאשם, לדעת שירות המבחן, רצון כן בשינוי. צוין כי במקביל להליך המשפטי השתתף הנאשם 2 בקבוצה טיפולית, בהתמדה ותוך הפקת תועלת ממשית. עוד השתלב בעבודה ונרשם ללימודי מקצוע. כדי לחזקו בהליך השיקומי המליץ שירות המבחן להסתפק בענישה של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות.

תמצית טיעוני הצדדים

9. ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על הערכים המוגנים שנפגעו. הוא ציין כי משום שהנאשמים לא שיתפו פעולה לא ניתן לדעת איזו עבירה התכוונו לבצע בחפצים אותם החזיקו, אך כי ההיגיון מכוון לתכנית לבצע הצתה שהיא בעלת פוטנציאל נזק לאחר. עוד טען כי תסקירי שירות המבחן מצביעים על כך שהרקע למעשים הוא אידאולוגי, וכי הנאשמים אינם נוטלים אחריות על מעשיהם. עו"ד גולדשטיין הוסיף וטען כי התקופה בה שהו הנאשמים בפיקוח אלקטרוני צריכה להישקל לזכותם, אך בצורה מדודה שכן שהו בבתיים ומשום שנאשם 2 שהה בפיקוח אלקטרוני כחלופת מעצר שכן שוחרר טרם תיקון החוק בנושא. בנוסף הדגיש התובע את עברם הפלילי של הנאשמים. הוא ביקש לגזור על הנאשם 1 עונש ברף העליון של המתחם שהציג, המגיע כדי שנת מאסר, ועל הנאשם 2 עונש "בחלק התחתון של השליש העליון" של המתחם שהציג, המגיע עד ל-14 חודשי מאסר. על שני הנאשמים ביקש להשית קנס ומאסר מותנה. המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

10. ב"כ הנאשם 1 טען שלא בוסס הרקע למעשים ומה התכוונו הנאשמים לבצע, וכי דובר בעבירה ברף נמוך של חומרה היות שהחפצים לא היו "במוכנות לפעולה". הודגש גילו של הנאשם 1 ונטען כי היה "בגיר-צעיר" בזמן ביצוע העבירה. צוין שהמשפט נוהל בצורה יעילה והודגשו זיכוי של הנאשם 1 מעבירת התקיפה, גילו הצעיר והתקופה בה שהה במעצר ובהמשך בפיקוח אלקטרוני. עו"ד קידר ביקש להסתפק בימי המעצר שריצה הנאשם 1, והגיש פסיקה לתמיכה בטיעונו.

11. ב"כ הנאשם 2 הדגיש את חריגותה של העבירה בה הורשע מרשו, העוסקת במעשי הכנה. אף הוא טען כי אין ראיות לפיהן המעשים בוצעו בשל מניע אידאולוגי, וכי המקרה מציג עבירה ברף נמוך של חומרה, וזאת לשיטתו משלא גובשה החלטה לבצע עבירה, משום שהנאשמים עשו שימוש בחומרים "פרימיטיביים" כלשונו ומשלא ברור איזו עבירה נועדה להתבצע. אף עו"ד בם הדגיש את גילו של הנאשם 2 שהיה "בגיר-צעיר" בזמן ביצוע העבירה, את תקופת שהותו במעצר ואת התקופה בה שהה בתנאים מגבילים. הוא הוסיף וציין את שיתוף הפעולה של מרשו עם שירות המבחן ואת רצונו בשינוי, והציג מסמכים אודות רישום של הנאשם 2 ללימודי מקצוע (ענ/2) ותלוש משכורת ממקום עבודתו (ענ/1). לבסוף ביקש להסתפק במאסר מותנה

ושירות לתועלת הציבור.

12. הנאשם 1 נשא דברים בהם ביקש לגזור לו צו מבחן. אוסיף ואתייחס לדבריו בהמשך. הנאשם 2 מסר כי אין לו מה להוסיף.

דין

13. אפתח בהמלצתו של שירות המבחן, שביקש לדחות את הטיעון לעונש לצורך עריכת ניסיון שיקומי עם הנאשם 1. לאחר בחינה, לא מצאתי לאמץ המלצה זו. שיקום מצריך, בראש ובראשונה, מחויבות כנה ומוטיבציה מצדו של נאשם. ואילו בעניינו של הנאשם 1, אלה אינם בנמצא. אנמק:

ראשית, התסקיר אינו מעלה מחויבות מהסוג האמור. לעיל פורטו מאמצי השיקום שנעשו עם הנאשם 1 בהליכים קודמים ובהליך זה ואשר כשלו תוך גיבוש התרשמות של גורמי הטיפול בדבר פער בין אמירותיו של הנאשם 1 אודות רצון בטיפול, ובין התנהלותו ויכולותיו בפועל. גם המלצתו האופרטיבית של שירות המבחן הוצגה בצורה מסויגת, לצד אמירה לפיה לשירות המבחן ספקות באשר ליכולתו של הנאשם 1 להתגייס לשיקום. אפשר שעל רקע זה ביקש שירות המבחן להשתמש בגזירת הדין כ"חרב" לגיוס הנאשם להליך הטיפולי. אלא, שאיני סבור שראוי לעשות כן בנסיבותיו של הנאשם, שאינו מציג מחויבות שלמה להליך האמור והוכיח זאת בהתנהלותו.

שנית, לא ניתן לומר כי ההגנה והנאשם התייצבו לימינו של שירות המבחן בהמלצתו האמורה. במקום זאת, הציגו בישיבת הטיעון לעונש עמדה מסויגת, הנעדרת מחויבות לניסיון אותו ביקש שירות המבחן לערוך: הנאשם נשא דברים בהם התנער במידה רבה מן ההמלצה באמרו כי דיבר עם קצינת המבחן על שיקום "אבל לא דיברתי איתה על מסגרת של שיקום ועינני הדין" (פ/137 ש' 13). הוא ביקש לסיים את ההליך ולגזור עליו צו מבחן. התרשמתי כי ביקש להלך בין הטיפות, להימנע מחד מלסרב לטיפול ובמקביל להימנע מן ה"חרב" שביקש שירות המבחן ליצור כדי לגייסו לטיפול. אף ב"כ הנאשם 1 הציג עמדה בלתי מתחייבת, שנמנעה מלבקש במפורש לדחות את סיום ההליך לצורך הניסיון הטיפולי כפי שהמליץ שירות המבחן, והסתפקה באמירה לפיה "אין לנו התנגדות" שההמלצה תתקבל, אך זאת בתנאי שהתנאים המגבילים החלים על הנאשם יבוטלו. הלשון בה נאמרו הדברים, והתנייתם בביטול המגבלות, הותירה רושם של ריחוק מן ההמלצה (ראו פ/135 ש' 8-1). עוד אזכיר כי הנאשם עצמו לא צידד בהצעת עורך דינו.

כל אלה מעצבים תמונה של נאשם שאינו מחויב לניסיון הטיפולי אותו ביקש שירות המבחן לערוך, ואינם מאפשרים לקבל את ההמלצה בנושא.

מתחמי העונש ההולמים

14. הנאשמים חטאו במעשים חמורים. העבירה בה הורשעו, של הכנת עבירה בחומרים מסוכנים, נועדה לגונן על הציבור בפני מעשי עבירה המבוצעים באמצעות חומרים שכאלה, על הסיכון הניכר הגלום בהם לפגיעה ברכוש ובגוף. לכן מצא המחוקק לקבוע עבירה בגין מעשי הכנה המלווים ביסוד חפצי של רצון לבצע עבירה שכזו (ע"פ 9511/91 **קובקוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(2) 687, בעמ' 696 מול האות ז' (22.1.02)).

מעשי הנאשמים פגעו פגיעה של ממש בערך מוגן זה עת שהו באישון לילה ברכב, וברשותם החפצים שתוארו לעיל. פוטנציאל הסיכון במעשיהם מודגש בכמות החומר הדליק שהחזיקו: שלושה בקבוקים מלאים בבנזין, לצד גפרורים שנתפסו ברשות הנוסע, שלושה זוגות כפפות בהתאמה למספר המשתתפים (שני הנאשמים והאחר), תרסיס צבע, אלת בייסבול ומוט ברזל. חומרת המעשים מודגשת גם ביסוד הנפשי: הנאשמים התכוונו לבצע עבירה באמצעות החפצים האמורים, כוונה העולה מן השילוב שבין החזקת החפצים לבין התנהלותם באירוע

ובחקירה (להרחבה ראו פרק ח.2. להכרעת הדין).

אכן, כטענת הסנגורים טיבו המדויק של המהלך העברייני אותו ביקשו הנאשמים לבצע אינו ידוע. זאת, בין היתר, בשל בחירתם להימנע ממענה לרוב השאלות בחקירותיהם ולהציג בבית המשפט גרסאות "תמימות" וכזבות. ועם זאת, בהערכת פוטנציאל הנזק הכרוך במעשי הנאשמים אין להתעלם מטיבם של החפצים שהחזיקו, שמטבעו מתקשר לביצועה של עבירה הכרוכה בהצתת כמות משמעותית של נוזל דליק, דבר היוצר סכנה של ממש. ניכר גם שדובר במעשים מתוכננים, וזאת נוכח ההצטיידות מראש בחפצים הנדונים, החבירה וההגעה המשותפת ברכב הנזכר לעיל באישון לילה, והניסיון להתחמק מתפיסה באמצעות הימנעות מהותרתן של טביעות אצבע בזירת הביצוע, כעולה מן השימוש בכפפות.

15. מנגד, באמדם משקלו של עקרון ההלימה אין לשכוח כי בפן ההתנהגותי מדובר במעשי הכנה. מעשים, שבהקשרים אחרים כלל אינם מובילים להטלתה של אחריות בפלילים. הנאשמים לא החלו בביצועה של עבירה באמצעות החפצים האמורים, וממילא שלא גרמו לנזק. מקובלת עלי גם טענת ההגנה כי לא בוסס בראיות המניע בשלו ביצעו הנאשמים את מעשיהם, ואיני סבור כי ברקע האידיאולוגי ממנו הגיעו יש כדי לענות לדרישות ההוכחה במשפט פלילי בהקשר זה. כל אלה ממתנים, במידת מה, את משקלם של שיקולי הענישה.

16. אשר לטענה נוספת של ההגנה, הנסמכת על סעיף 40ט(א)(6) לחוק העונשין, הרי שלא בוסס שבשל גילם הצעיר של הנאשמים בעת ביצוע העבירה נפגעה או הוגבלה יכולתם להבין את משמעות מעשיהם והפסול שבהם. לכן, אין בגילם להשפיע על קביעת מתחם העונש, וזאת להבדיל מן השלב הבא של קביעת העונש בתוך המתחם.

17. מכאן לשיקול הענישה הנוהגת. בהקשר זה יצוין כי הפסיקה הקיימת לא מציגה דיון במקרים דומים בהיקף שעשוי לספק הנחיה של ממש. דרך כלל משמשת העבירה של הכנת עבירה בחומרים מסוכנים לצדן של עבירות נוספות, ותוך התייחסות לביצועה כחלק ממהלך של ביצוע העבירות הנוספות. כך, למשל, בעניין **קובקוב** הנזכר לעיל הורשע אדם בעבירת ההכנה כחלק ממהלך של הכנת בקבוקי תבערה בגינו הורשע גם בעבירות נשק. בע"פ 4973/91 **מוחסינ נ' מדינת ישראל** (16.12.91) שהוצג בידי המאשימה עסקה העבירה הנדונה בתפיסתה של מי שהיתה בדרכה לבצע פיגוע טרור בכותל המערבי וברשותה סכין. בת.פ. (מח' י-ם) 14554-08-10 **מדינת ישראל נ' קרעין** (20.3.11), אותו הציגה ההגנה, עסקה העבירה הנדונה ברכיב של מהלך שהסתיים בעבירת הצתה. לדוגמאות נוספות ראו ת.פ. (מח' י-ם) 3084/07 **מדינת ישראל נ' מזרחי ואח'** (7.10.08), ת.פ. 8220/05 **מדינת ישראל נ' דנינו ואח'** (20.5.07). לכן, קשה לגזור מן הפסיקה הקיימת הנחיה שתהיה רלבנטית לגזר דין זה.

18. בעניינו של הנאשם 2, על מתחם העונש ההולם לבטא גם את הרשעתו בעבירה של הכשלת שוטר. תכליתה למנוע פגיעה בעבודת המשטרה וכך בשלטון החוק. הימלטותו של חשוד מידי שוטר פוגעת בתכלית זו (ראו דיון בפרק ט' להכרעת הדין), ובמקרה דנן אף הצריכה מן המשטרה מאמצים לאיתור הנאשם 2, שהסתיימו בהצלחה רק בחלוף מספר ימים.

19. היות שלא נטען או בוסס מניע כלכלי למעשים, או רווח שהופק מהם, איני רואה לכלול במתחם העונש ההולם גם רכיב של קנס. עם זאת, הסיכון הניכר שבמעשים, נסיבות הביצוע ונכונותם של הנאשמים ליטול חלק במעשים אלה מצביעים, לשיטתי, על חשש להישנות מקרים דומים ומחייבים שילובו של רכיב מאסר מותנה במתחם העונש ההולם.

20. במכלול השיקולים אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם 1, בנסיבות ביצועה, נע בין שירות לתועלת הציבור לבין עשרה חודשי מאסר. זאת, בשילוב מאסר על תנאי. המתחם ההולם לעבירות שביצע הנאשם 2 נע בין שירות לתועלת הציבור לבין שנת מאסר, בתוספת מאסר על תנאי.

קביעת העונש בתוך המתחמים

עונשו של הנאשם 1

21. לחובת הנאשם 1 עבר פלילי משמעותי, כמתואר לעיל. הרשעותיו עוסקות בעבירות שבוצעו בפרק זמן קצר יחסית, של מספר שנים ולאחרונה. זאת, בדגש על עבירות הפוגעות בסדר הציבורי. למרות גילו הצעיר, ריצה הנאשם 1 שתי תקופות מאסר. את העבירה הנוכחית ביצע באפריל 2015, זמן לא רב לאחר ששחרר ממאסר ובעוד הליך פלילי נוסף מתנהל נגדו (ת.פ. (טבריה) 36908-10-14, שגזר הדין בו ניתן ביום 22.12.15).

נתונים אלה, בצירוף מאפייני אישיותו ותפיסותיו הערכיות של הנאשם 1 כעולה מתסקיר שירות המבחן, העדר הפנמה של חומרת מעשיו או הבעת חרטה וכן הספקות שנדונו לעיל אודות יכולותיו לערוך שינוי, מדגישים את שיקולי הגמול וההוקעה בגזירת הדין. עוד מעלים הם חשש כי גם בעתיד ישוב הנאשם לסורו, ומכאן הצורך בהרתעה אישית.

לא להוסיף, כי מידת שיתוף הפעולה של הנאשם 1 עם רשויות החוק הייתה מינימלית, כשבחקירותיו סירב לענות לרוב שאלות החוקרים ובבית המשפט הציג גרסה רחוקה לפיה נקלע לרכב הנדון כ"טרמפיסט" (להרחבה ראו פרק ב' להכרעת הדין). כל אלה שיקולים לחומרה. יודגש כי עצם ניהול ההליך אינו פועל לחובת מי מהנאשמים.

22. מנגד, יש לשקול את המחירים המשמעותיים שנגבו מן הנאשם 1 עד כה במסגרת ההליך. הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריח מיום העבירה ומשך תקופה של למעלה משלושה חודשים. בהמשך, מאז חודש יולי 2015 ועד כה, שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני. המדובר בתקופה ממושכת המתקרבת לשנה וחודשיים ושיש בה פגיעה משמעותית בחירותו, וזאת גם אם אושרו לו שעות התאווורות ותפילה (לעניין משקלו של מעצר בפיקוח אלקטרוני בגזירת הדין ראו ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.16)). השילוב שבין שני אלה מציג בחור צעיר אשר, מאז יום ביצוע העבירה במחצית אפריל 2015 ועד היום, חש על בשרו את מחירי העבירה שביצע.

המדובר בשיקול משמעותי, בשלו איני סבור כי הולם לשוב ולשלוח כיום את הנאשם אל מאחורי סורג ובריח. ועם זאת, השיקולים לחומרה כמפורט לעיל מחייבים עונש מוחשי לצד מאסר מותנה, שמטרתם לגמול לנאשם על מעשיו ולהוסיף ולהרתיעו בפני מעורבות עתידית בפלילים.

23. במכלול השיקולים אני גוזר לנאשם 1 את העונשים הבאים:

א. מאסר בן שישה חודשים, שירוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות. מן התקופה ינוכו ימי מעצרו של הנאשם 1 (שלא בפיקוח אלקטרוני) כפי שמסרו הצדדים, מיום 17.4.15 ועד 20.7.15. על הנאשם 1 להתייבב לריצוי העונש במקום ובעיתו שנקבעו בחוות הדעת. הוא מוזהר, כי אם לא ירצה את העונש במלואו ולשביעות רצון הממונה על עבודות השירות, הוא עלול לרצותו מאחורי סורג ובריח.

ב. שישה חודשי מאסר, אותם ירצה הנאשם 1 אם ישוב ויעבור בתוך שלוש שנים מהיום את העבירה בה הורשע

בהליך זה.

עונשו של הנאשם 2

24. בדומה לנאשם 1, גם הנאשם 2 נמנע מלהביע חרטה ונותר בהכחשתו, לרבות חזרה בפני שירות המבחן על הגרסה שהציג בעדותו לפיה לא נהג ברכב אלא הותירו לשימוש הכלל כ"רכב גמ"ח" ואינו יודע מי השתמש בו ביום האירוע. גרסה זו נדחתה ככוזבת (ראו פרק א.2 להכרעת הדין). בנוסף, גם הנאשם 2 נמנע משיתוף פעולה מלא עם רשויות החוק בחקירתו. מהלך חייו כולל, בין היתר, חבירה לקבוצת שוליים על רקע אידאולוגי וגילו הצעיר. זאת ועוד, הנאשם 2 נותן את הדין על עבירה נוספת לצד עבירת ההכנה, של הכשלת שוטר בהימלטותו מן הזירה. כל אלה פועלים לחובתו.

25. אלא, שעניינו של הנאשם 2 כולל גם שיקולים משמעותיים הפועלים בכיוון הנגדי. המדובר במי שעברו הפלילי מסתכם בהליך אחד שעסק בעבירות משנת 2011 של הפרעה לשוטר וכניסה לשטח סגור, ואשר הסתיים ללא הרשעה. המדובר, אפוא, בהרשעתו הראשונה בפלילים. זאת ועוד, תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2 מציג תמונה של בחור צעיר המגיע מרקע נורמטיבי, שמשפחתו תומכת בו ומעודדת אותו לשוב לדרך הישר ושהוא עצמו מביע רצון בכך, המגובה בעשייה בפועל. זו כוללת התמדה בקבוצה טיפולית זה למעלה משנה, השתתפות פעילה וכנה בטיפול, השתלבות בעבודה במקביל להליך הפלילי וכן הרשמה ללימודי מקצוע. הרושם אודות השינוי אותו עורך הנאשם 2 מתחזק נוכח עדותה של גב' וידר-כהן שנסקרה לעיל.

26. לאלה יש לצרף את המחירים ששילם הנאשם 2 עד כה: מעצר מאחורי סורג ובריא תקופה שהתקרבה לחודש, ובהמשך ומאז מאי 2015 שהות בתנאי פיקוח אלקטרוני עד היום. לפי הנתונים שמסרו הצדדים, רוב התקופה שהה הנאשם בתנאי הגבלה ניכרים, ורק בחודש יוני השנה הותר לו לצאת בשעות היום לעבודה. אני ער לכך שהנאשם 2 הושם בפיקוח אלקטרוני טרם כניסתו לתוקף של תיקון 11 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 שהפך את סטטוס הפיקוח ל"מעצר". עם זאת, איני סבור כי בנסיבות העניין ונוכח הימשכות התקופה יש בכך לגרוע מן המקום להתחשבות בהגבלות הממושכות על חירותו של הנאשם 2 כשיקול לקולה בגזירת הדין.

27. במכלול השיקולים, סבורני כי ראוי לצעוד בנתיב עליו המליץ שירות המבחן, ולנקוט בענישה שלא תשבש את המשך המהלך השיקומי שהנאשם 2 מצוי בעיצומו, לרבות את המשך תעסוקתו ולימודיו. בכך יהיה מסר מעודד לנאשם 2 להמשיך בכיוון שאימץ בתקופה האחרונה, ולהימנע מכישלונות דומים בעתיד. עם זאת, נוכח השיקולים לחומרה ראוי לגזור לנאשם 2 שירות לתועלת הציבור בהיקף משמעותי, ולהוסיף ולספק לו תמריץ שלילי שלא לשוב לסורו וזאת בדמות מאסר מותנה.

28. אני גוזר לנאשם 2 את העונשים הבאים:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, שיבוצע בהתאם לתכנית שהציג שירות המבחן בתסקירו. הנאשם 2 מוזהר, כי אם לא יבצע את העונש במלואו ובהתאם לדרישות שירות המבחן, עלול להיגזר עליו עונש נוסף בגין העבירות שביצע.

ב. שישה חודשי מאסר, אותם ירצה הנאשם 2 אם ישוב ויעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירה של הכנת עבירה בחומרים מסוכנים, לפי סעיף 497 לחוק העונשין.

ג. שני חודשי מאסר, אותם ירצה הנאשם 2 אם ישוב ויעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירה של הכשלת שוטר,

לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א אלול תשע"ו, 14 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים.